

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Kauppinen, Petri

Julkaisun nimi: Kohti kunnioittavaa kehollisuutta

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kauppinen, P. (2019). Kohti kunnioittavaa kehollisuutta. *Pedanssi: asiaa tanssista ja tanssikasvatuksesta*, 3(2), 10-13.

<https://issuu.com/oamktanssi>

Kohti kunnioittavaa kehollisuutta

TEKSTI: PETRI KAUPPINEN
KUVAT: PETRI KEKKONEN

Noora Kuurteen opinnäytetyö pohtii kehon linjaukseen liittyvien ydintaitojen opettamista.

Oamkin tanssinopettajakoulutuksen tanssin lehtori Heli Kuula on toiminut tänä keväänä toisena tarkastajana espoolaisen tanssinopettaja Noora Kuurneen maisteriopintojen opinnäytetyössä. Entisen oppilaan opinnäytetyön tarkastusprosessi ja tämän tutkimustyön oivaltava tapa käsitellä baletin pedagogiikkaa innoitti Kuulan keskustelemaan ja prosessoimaan aihetta intohimoisesti.

Kuurneen opinnäytetyön ytimessä ovat kehon linjaukseen liittyvät ydintaidot baletin näkökulmasta. Tutkimuksen kohderyhmänä ovat alakoulukäiset, 7-12-vuotiaat lapset ja nuoret.

”Työssä kaksi keskeistä asiaa peilautuvat toisiinsa. Yhtäällä baletin liikkeistö kiteytyy ydintaidoiksi ja toisaalla pohditaan keinoja aistia kehoa sisäisesti. Varsinainen hedelmä tässä on se, kuinka ydintaidot ja aistiminen saatetaan yhteen”, Kuula muotoilee.

Opinnäyte nostaa myös esiin motivoimisen merkityksen tanssin taitojen oppimista edistävänä tekijänä. Kaiken keskiössä on se, kuinka tiedon syventämisellä saada nuoret motivoitumaan asioista.

Lasten anatomisen ymmärryksen hahmottamisen tukena Kuurne käyttää erityisesti opetuksensa alkuvaiheissa visuaalisten kuvien ja mielikuvien vuorottelua. Kollegoiden tai itsensä piirtämät kuvat sekä anatomian julkaisuista poimitut esimerkit kuuluvat olennaisesti tanssituntitekemistä tukevaan oppiaineistoon.

”Noora rinnastaa todella oivallisesti visuaalisia kuvia ja mielikuvia. Molemmat on laadittu sillä tavalla, että ne soveltuvat lapsille. Mennään sisällöllisesti siihen maailmaan, jossa lapset elävät”, Kuula riemuitsee.

Baletin viitekehyksessä aktiivisen aukikierron käsite on tapausesimerkinä ohittamaton. Tämän Kuurne visualisoi kuvalla, jossa lonkkanivelten kohdalle on upotettu kakkuvatkaimet. Koneen käynnistyttyä vispilät menevät eri suuntiin. Aivan samalla tavalla aukikiertoa aktivoitaessa oikea jalka kiertyy oikealle ja vasen jalka vasemmalle. Seuraavaksi visuaalista kuvaa täydennetään laadullisella mielikuvalla vatkaimen käyntivoimakkuudesta. Minkä verran ykköstehollla saadaan aukikiertoa? Ja milloin puolestaan tarvitaan vaikkapa täyttä viitostehoa.

Kuurneen opetuspolku ei pysähdy kuvien tasolle, vaan seuraavassa vaiheessa oppimista vahvistetaan osallistavilla parityöskentelyharjoitteilla. Tässä baletin harjoittelija pystyy kosketuksen kautta antamaan palautetta toiselle nuorelle. Päämäärää kohti edetään tukemalla parin toimintaa siten, että tanssija kykenee ylläpitämään saavutetun linjauksen tai avustaan saavuttamaan toivottu linjaus tai liikkeen suunta.

Parireflektiovaiheeseen kuljetaan kunnioittavan koskettamisen pelisääntöjen sopimisen kautta. ”Nooran oppilaista näkee, kuinka heitä on ohjattu koskettamaan toista kehoempaattisesti. Otteista voi aistia molemman osapuolen eli sekä tekijän että kosketuksen kautta avustavan ymmärtävän syvällisesti mitä kehossa tapahtuu.”

Verbaalisiin keinoihin verrattuna koskettamisen kautta voi usein antaa enemmän syvälle kehoon ankkuroituvaa palautetta. Kuulalla on tästä vuosikymmenten kokemus. ”Eräs alalla pitkään toiminut kollega totesi hiljattain tuntini jälkeen minun edustavan sitä vanhakantaista opettajatyyppeä, joka opettaa koskettamalla oppilaita. Nykyään kun ei enää uskalleta toimia kosketuksen kautta, kun heijasteina voi tulla sitä sun tätä. Harmittaa, että ihmisen olemassaolon perustarpeesta, koskettamisesta ja kosketetuksi tulemisesta, on tehty meilläkin moraalikysymys.” Arvottamisen sijaan lapselle tulisi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa opettaa millä tavalla toisen ihmisen kehoa kosketetaan kunnioittaen.

Kuurne on opinnäytetyössään suuresti vaikuttunut siitä, kuinka silmiä avaavaa on sekä lapsille että opettajille se, mitä kosketuksen kautta saadaan aikaan.

Edellä mainittujen työskentelymetodien avulla Kuurne on luonut kielen, jonka välityksellä lasten kanssa voidaan keskustella kehoanatomisista asioista ja baletin ydintaidoista. Tanssinopetuksen lomassa tanssijoille annetaan konkreettisia välineitä opetella sanallistamaan kehoa koskevia käsitteitä ja antamaan palautetta.

”Minua hämmästyttää se, kuinka taidokkaasti ja sisäistyneesti lapset käsittelevät näitä asioita. Nooran työstä ja siihen liittyvästä videomateriaalista näkee lasten ymmärtävän aidosti baletin ydintaitoja. Toki tätä edistää se, että opetuksen kaikkiin vaiheisiin liittyy aina reflektio. Asioista keskustellaan oppilaiden kesken.”

Opinnäytetyö käsittelee käytännönläheisesti lasten ja nuorten tanssijanalkujen oppimisen tarpeita ja esittelee konkreettisia keinoja, joilla oppilaat motivoidaan aktiiviseksi asiasisältöjen kanssa. Ymmärrys ei kartu pelkästään ulkoa päin palautteen kautta, vaan tuottamalla tietoa itse kehon kautta kuuntelemalla ja aistimalla sekä sanallistamalla ja avustamalla.

”Mitä aikaisemmassa vaiheessa tällaisia asioita ymmärretään ja niistä tullaan tietoiseksi, sitä syväliemmin osataan työskennellä oman kehon kanssa”, Kuula sanoo ja näkee näiden nuorten tanssijan alkujen oppimisvalmiuksien avaavan kehollista perspektiiviä laajemmalle, koko elämänmittaiselle kehityspolulle.

Tutkimuksen kohderyhmän kehot ovat nuoria ja terveitä. Näin ei tule olemaan aina, varsinkaan jos kasvavia kehoja ei kohdella hyvin. ”Tällaisten menetelmien kautta lapset oppivat oman kehon kunnioittavaa kuuntelua. Osaavat sisäistyneesti kysyä oikeita kysymyksiä siitä, mikä on minun keholleni hyväksi”, Kuula kiteyttää.

Loppukaneettina Heli Kuula vielä toivoo, että Kuurnetta kutsutaan kursittamaan olevia ja tulevia opettajia opinnäytetyössään piirtyvän käytännönläheisen näkökulman pohjalta. Menetelmät itsessään sopivat kaiken ikäisten tanssinopetukseen.

LÄHDE:

Kuurne, N. 2019. Ydintaitolähtöinen baletinopetus. Matkalla oman kehon aistimiseen. Opinnäytetyö. Tanssinopettajan maisteriohjelma. Helsinki: Teatterikorkeakoulu.

